

Försäkringsvillkor

Pensionsförsäkring
Kapitalförsäkring och kapitallivränta
Kapitalpension

med traditionell förvaltning

S40622 26-11

Försäkringsvillkor 700, 701, 703, 9150, 9151 och 9153
Senast uppdaterad 2026-11-01.
Folksam ömsesidig livförsäkring

Folksam

Innehåll

A. Försäkringsavtalet ... 4
Olika försäkringstyper ... 4
Pensionsförsäkring ... 4
Kapitalförsäkring ... 4
Kapitalpension ... 4
Anmäl ändrade förhållanden ... 4
Ångerrätt ... 4
Folksams rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen ... 4

B. När försäkringen börjar gälla ... 5

C. Ogiltigt försäkringsavtal och ansvarighet vid oriktiga uppgifter ... 5

D. Bestämmande av premie och försäkringsbelopp ... 5
Antaganden om ränta ... 6
Antaganden om dödlighet ... 6
Antaganden om kostnader ... 6
Antaganden om avkastningsskatt ... 6
Antaganden för premiebefrielseförsäkring ... 6

E. Premiebetalning ... 7
Första premien ... 7
Förnyelsepremie (löpande fast premie) ... 7
Särskilt för försäkring tecknad före den 1 januari 2006 ... 7
Återupplivning ... 7
Särskilt för försäkring tecknad före den 1 januari 2006 ... 7
Utsträckt ansvarstid ... 7
Terminspremie ... 7
Fribrev ... 7
Särskilt om kapitalpension ... 7

F. Premiebefrielse vid sjukdom och olycksfallsskada ... 8
Rätt till premiebefrielse ... 8
Karenstid ... 8
Bedömning av arbetsoförmåga ... 8

G. Återköp, överlåtelse, belåning och pantsättning ... 9
Återköp ... 9
Särskilt om pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring ... 9
Överlåtelse ... 9
Särskilt om pensionsförsäkring ... 9
Särskilt om kapitalpension ... 9
Belåning ... 9
Särskilt om pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring ... 9
Pantsättning ... 9
Särskilt om kapitalförsäkring ... 9
Särskilt om pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring ... 9

H. Flytträtt ... 10
Flytt från och inom Folksam ... 10
Särskilt om kapitalpension ... 10
Flytt till pensionsförsäkring i Folksam ... 10

I. Ändring av försäkringsavtal ... 11
Särskilt om pensionsförsäkring ... 11

J. Överskottsfördelning och återbäring ... 11
Traditionell förvaltning ... 11
Överskott och försäkringskapital ... 11
Särskilt för pensionsförsäkring tecknad före den 1 januari 2021 ... 12
Särskilt för pensionsförsäkring tecknad den 1 januari 2021 eller senare samt för kapitalförsäkring och kapitalpension oavsett tidpunkt för tecknande ... 12

Kollektiv konsolideringsgrad ... 12
Tilldelning och utbetalning av andel i överskottsmedel som återbäring ... 13

K. Efterlevandeskydd/återbetalningsskydd ... 13

L. Förmånstagarförordnande ... 13
Särskilt om arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring ... 13
Generellt förmånstagarförordnande ... 13
Särskilt för försäkring tecknad före den 1 juli 2012 ... 13
Generellt förmånstagarförordnande för kapitalförsäkring tecknad den 1 juli 2012 eller senare ... 13
Generellt förmånstagarförordnande för pensionsförsäkring tecknad den 1 juli 2012 eller senare ... 14
Särskilt förmånstagarförordnande ... 14
Särskilt om kapitalförsäkring ... 14
Särskilt om pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring ... 14
Tolkningsregler ... 14
Försäkringstagarens/den försäkrades make/registrerade partner ... 14
Försäkringstagarens/den försäkrades sambo ... 14
För pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring oavsett teckningsdatum där förmånstagarförordnade har ändrats den 1 maj 2026 eller senare samt för Medlemspension med försäkringsvillkor 9150 oavsett teckningsdatum ... 14
För pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring oavsett teckningsdatum där förmånstagarförordnade inte har ändrats den 1 maj 2026 eller senare ... 14
För kapitalförsäkring tecknad före 2012-07-01 ... 15
För kapitalförsäkring tecknad 2012-07-01 eller senare ... 15
Före detta make/före detta registrerad partner/före detta sambo ... 15
Försäkringstagarens/den försäkrades barn ... 15
För kapitalförsäkring ... 15
För pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring ... 15
Arvsberättigade släktingar ... 15
Arvingar ... 15
Avstående ... 15

M. Åtgärder för utbetalning ... 15
Utbetalning av periodiska belopp ... 16

N. Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser ... 16

O. Avgifter och avdrag för avkastningsskatt ... 16
Uttag av avgifter ... 16

P. Inskränkningar i försäkringens giltighet ... 17
1. Självmord ... 17
2. Flygning ... 17
3. Krigstillstånd i Sverige ... 17
4. Deltagande i krig eller i politiska oroligheter utom Sverige ... 17
5. Vistelse utom Sverige vid krig eller politiska oroligheter ... 17
6. Atomkärnreaktion ... 17
7. Terroristhandling ... 17

Q. Force majeure ... 18

R. Behandling av personuppgifter med mera ... 18
Skaderegistrering ... 18
Tillsynsmyndighet ... 18
Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism ... 18

S. Årlig information ... 19

Om vi inte skulle komma överens ... 19

Begreppsförklaringar ... 21

A. Försäkringsavtalet

Försäkringstagaren ingår avtal med Folksam ömsesidig livförsäkring, organisationsnummer 502006-1585, som i dessa villkor anges som Folksam. För försäkringsavtalet gäller vad som anges i försäkringsbrevet eller försäkringsbeskedet och därtill hörande handlingar, i förekommande fall i dokumentet *Aktuella regler och avgifter*, i dessa villkor samt i försäkringsavtalslagen och allmän svensk lag i övrigt.

Avtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren eller den försäkrade skriftligen lämnat till Folksam. Om någon uppgift lämnas, som har betydelse för riskbedömningen, är oriktig eller ofullständig så kan avtalet bli helt eller delvis ogiltigt.

Olika försäkringstyper

Försäkringsvillkoret omfattar pensionsförsäkring, kapitalförsäkring och kapitalpension.

Pensionsförsäkring

Med pensionsförsäkring avses en livförsäkring som uppfyller en rad kvalitativa villkor i inkomstskattelagen som innebär att försäkringen ska vara utformad på ett visst sätt.

Folksam lämnar kontrolluppgifter för pensionsförsäkring i enlighet med skatteförfarandelagen.

Kapitalförsäkring

Med kapitalförsäkring avses en livförsäkring som inte omfattas av de kvalitativa villkoren i inkomstskattelagen för pensionsförsäkring och därmed kan utformas utan samma begränsningar.

Kapitalpension

Med kapitalpension avses en försäkring som uppfyller villkoren för pensionsförsäkring, men där det har bestämts i försäkringsavtalet att försäkringen utgör en kapitalförsäkring. Det framgår av försäkringsbekräftelsen/-brevet om avtalet avser kapitalpension.

Kapitalpension är en privatägd försäkring. De särskilda villkor och begränsningar som gäller enligt dessa försäkringsvillkor för pensionsförsäkring avseende återköp, belåning, pantsättning, ändring av försäkringsavtalet och förmånstagarförordnande gäller även för kapitalpension om annat inte särskilt framgår.

Försäkringen omfattas dessutom av de särskilda begränsningar för kapitalpension som i övrigt beskrivs under punkt E. Premiebetalning, punkt G. Återköp, överlåtelse, belåning och pantsättning samt punkt H. Flytträtt.

Anmäl ändrade förhållanden

Försäkringstagaren är skyldig att snarast meddela Folksam när det sker en ändring av förhållanden som är av betydelse för försäkringen. Exempel på sådana förändringar är om försäkringstagaren flyttar utomlands och får en annan skattehemvist eller får en ny befattning, till exempel riksdagsledamot, som innebär att denne ska anses som PEP, person i politiskt utsatt ställning.

Ångerrätt

Försäkringsavtal som ingåtts på grund av flytt av försäkringskapital till Folksam omfattas inte av ångerrätt. Andra försäkringsavtal som ingåtts på distans eller utanför Folksams affärslokaler, har du rätt att ångra enligt lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler. Om du vill utnyttja sådan ångerrätt ska du muntligen eller skriftligen meddela detta till Folksam inom 30 dagar från det att du fått kännedom om att försäkringsavtalet kommit till stånd.

Återbetalning sker då av det lägsta av, å ena sidan, gjord inbetalning på försäkringen eller, å andra sidan, aktuellt värde på försäkringsavtalet. Avdrag görs för eventuella kostnader för försäkringsskydd och avkastningsskatt, kostnader för den tid försäkringen varit gällande samt kostnader hänförliga till avtalets ingående.

Folksams rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen

Folksams rätt att under försäkringstiden ändra försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet är begränsad. Ändring kan ske om det är nödvändigt på grund av ändrad lagstiftning, myndighetsföreskrifter eller ändrad rättstillämpning. Detsamma gäller om en sådan rätt särskilt avtalats eller om förutsättningarna för avtalet förändrats på så sätt att en ändring i försäkringsvillkoren behövs av försäkringstekniska skäl, på grund av försäkringens art eller om ändring i försäkringsvillkoren är nödvändig på grund av någon annan särskild omständighet.

För försäkring med traditionell förvaltning finns vidare en sådan rätt till ändring bland annat om den behövs för att uppfylla kravet på god standard på kontroll över försäkringsrisker, placeringsrisker och rörelserisker samt i den utsträckning det krävs för att upprätthålla en skälig prissättning och skälig fördelning av risker samt överskott inom försäkringstagarkollektivet.

En ändring av försäkringsvillkoren träder i kraft en månad efter det att Folksam avsänt meddelande om ändringen eller vid den tidpunkt som följer av lag eller myndighets föreskrift. Normalt sker sådan ändring vid slutet av en premieperiod. En ändring som kan anses vara obetydlig eller till fördel för försäkringstagarna får genomföras utan särskild information. Folksam kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden. Normalt sker det vid slutet av en premieperiod och ändringen träder då ikraft vid nästa premieperiod.

B. När försäkringen börjar gälla

Folksams ansvar inträder dagen efter att försäkringstagaren ansökt om försäkring, eller antog ett anbud från Folksam, under förutsättning att försäkringen kan beviljas mot normal premie och utan förbehåll samt att det inte av ansökningshandlingarna eller på annat sätt framgår att försäkringen ska träda i kraft senare. Om försäkringen ska träda i kraft senare, inträder Folksams ansvar vid den tidpunkten.

Om Folksam enligt tillämpade regler ska återförsäkra del av försäkringen på grund av dess storlek, inträder ansvaret för denna del dock först när återförsäkringen är beviljad.

Kan försäkringen beviljas endast mot förhöjd premie eller med särskilda förbehåll inträder Folksams ansvar dagen efter att försäkringstagaren antagit och accepterat erbjudandet om försäkring enligt dessa villkor.

Om Folksam inte kan bevilja försäkring återbetalas erlagd premie med avdrag för eventuella kostnader.

C. Ogiltigt försäkringsavtal och ansvarighet vid oriktiga uppgifter

Om försäkringsavtalet är ogiltigt eller Folksam är fritt från ansvarighet är Folksams betalningsskyldighet inskränkt till ett belopp motsvarande högst återköpsvärdet för försäkringen. Sådant återköpsvärde beräknas efter den högsta så kallade dödlighetsförhöjning som Folksam tillämpar för sådana försäkringsrisker.

Om oriktiga uppgifter enligt försäkringsavtalslagen lämnats och riktiga uppgifter hade lett till förbehåll avseende försäkringens giltighet gäller försäkringen med sådant förbehåll. Om riktiga uppgifter hade lett till förhöjd premie nedsätts försäkringsbeloppet i motsvarande mån.

Om riktig uppgift hade lett till att försäkringen inte beviljats kan avtalet vara ogiltigt och/eller Folksam vara fritt från ansvar vid inträffat försäkringsfall. Återköpsvärde beräknas efter det dödlighetsantagande som skulle ha gällt om riktiga uppgifter hade lämnats.

D. Bestämmande av premie och försäkringsbelopp

Försäkringar kan gälla med olika premiebetalningssätt: Löpande fast premie, engångspremie eller löpande engångspremie. Vilket premiebetalningssätt som gäller framgår av försäkringshandlingarna.

Samband mellan premie och försäkringsbelopp fastställs matematiskt med beaktande av vissa antaganden. För ett bestämt försäkringsbelopp beräknas premierna i enlighet med antaganden om ränta, dödlighet, kostnader och avkastningsskatt. För en bestämd premie beräknas försäkringsbeloppet på motsvarande sätt.

Inbetalda löpande premier respektive inbetald engångspremie skapar ett garantivärde (tekniskt återköpsvärde), som säkerställer utbetalning av det vid avtalets ingående bestämda försäkringsbeloppet.

För avtal med löpande engångspremie bestäms ett delförsäkringsbelopp för varje inbetald premie. Summan av dessa delförsäkringsbelopp blir det slutliga försäkringsbeloppet. Varje sådan försäkringsdel bestäms enligt de antaganden som Folksam bestämt vid varje premieinbetalningstillfälle.

För försäkring med löpande fast premie gäller antagandena vid tecknandet av försäkringen även för framtida premier enligt avtalet, med undantag för att antagande om avkastningsskatt kan ändras.

Folksam kan ha begränsningar för lägsta och högsta premie per försäkringsavtal och per försäkrad.

Antaganden om ränta

Räntan antas till en viss procentsats, från vilken avdrag sker för avkastningsskatt och driftskostnader.

Aktuellt antagande vid tecknandet framgår av förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Antaganden om dödlighet

Antaganden om genomsnittlig dödsfallssannolikhet beräknas med tillgänglig statistik, med hänsyn tagen till de försäkrades ålder samt osäkerheten om deras faktiska livslängdsutveckling. Kön kan tillkomma som faktor i beräkningen.

Antaganden om kostnader

Antaganden om driftskostnader syftar till att minst täcka Folksams verkliga kostnader, med hänsyn tagen till osäkerheten om utvecklingen. Vid bestämmande av försäkringsbelopp eller premie sker belastning för driftskostnader på premie respektive försäkringsbelopp samt genom avdrag på ränteantagandet och i vissa fall förhöjning av dödlighetsantagandet. Vid beräkning av andel i överskott (se avsnitt I. Överskottsfördelning och återbäring) tillämpas andra kostnadsbelastningar.

För att för bedriva försäkringsverksamhet krävs att försäkringsbolaget har ett visst kapital utöver tillgångar som krävs för skuldtäckning. Vid bestämmande av försäkringsbelopp kan därför en belastning ske på varje premie.

Antaganden om avkastningsskatt

Avdrag för avkastningsskatt följer av gällande regler för beskattning av försäkringstagarnas medel i livförsäkringsbolag. Aktuella regler beskrivs i förköpsinformationen. Om reglerna ändras kan det leda till lägre eller högre försäkringsbelopp för såväl tidigare gjorda som kommande premieinbetalningar.

Antaganden för premiebefrielseförsäkring

Premie för tilläggsförsäkring för rätt till premiebefrielse vid långvarig arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfallsskada beräknas utifrån Folksams antaganden om riskkostnader, driftskostnader, den försäkrades aktuella ålder och andra faktorer som har påverkan på den risk som försäkringsskyddet medför, samt försäkringsbeloppets storlek. Om den försäkrade bedöms ha en hälsa som innebär en högre risk än normalt, tas förhöjd premie ut beroende på riskklassindelning. Kön tillkommer som en faktor i beräkningen.

Premien räknas normalt om varje år på försäkringens årsdag under försäkringstiden utifrån en årlig översyn av beräkningsparametrar samt aktuell ålder för den försäkrade. Folksam har också rätt att utan uppsägning löpande ändra premiens storlek till följd av förändrade antaganden om driftskostnader eller sjuklighet bland de försäkrade.

E. Premiebetalning

Första premien
Första premien ska betalas inom 14 dagar från den dag Folksam avsänt avi om premien. Betalas inte premien inom denna tid, sägs försäkringen upp och träder ur kraft 14 dagar efter uppsägningen, om inte premien betalas inom denna frist.

Förnyelsepremie (löpande fast premie)
Förnyelsepremie ska betalas senast en månad efter att Folksam avsänt avi om premie. Om premieperioden är högst en månad ska premien dock betalas på periodens första dag. Betalas inte förnyelsepremien inom denna tid, sägs försäkringen upp för upphörande. Uppsägningen får verkan 14 dagar efter avsändandet om inte premien betalas inom denna frist. Om fribrevsvärde saknas upphör försäkringen att gälla.

Särskilt för försäkring tecknad före den 1 januari 2006
Om försäkringen sägs upp på grund av försenad premiebetalning, men premien har betalats för minst två år nedsätts Folksams ansvar vid dödsfall enligt följande: Efter att det har gått en månad från förfallodagen för den obetalda premien nedsätts Folksams ansvar för varje hel eller påbörjad månad med en tolftedel av skillnaden mellan försäkringsbeloppet och försäkringens fribrevsvärde. Om försäkringen saknar fribrevsvärde sker nedsättning på motsvarande sätt i stället med en tolftedel av försäkringsbeloppet. Ett år efter förfallodagen för premien gäller försäkringen för fribrevsvärdet. Om fribrevsvärde saknas, träder försäkringen ur kraft. Rätt till premiebefrielse avser inte arbetsoförmåga efter att uppsägningen fått verkan.

Återupplivning
Försäkringen kan återupplivas till sin tidigare omfattning genom att den utestående premien betalas inom tre månader från det att uppsägningen fått verkan. Detta gäller inte om dröjsmålet avser första premien. Återupplivas försäkringen ansvarar Folksam från och med dagen efter den dag då premiebeloppet betalas.

Särskilt för försäkring tecknad före den 1 januari 2006
Inom ett år från den obetalda premiens förfallodag föreligger rätt till återupplivning av försäkring som helt eller delvis trätt ur kraft på grund av att förnyelsepremie inte betalats i rätt tid. Försäkringen kan då bli gällande på nytt för dödsfall och arbetsoförmåga, som inträffar efter den tidpunkt då premien – i vissa fall med tillägg av ränta – betalas. En förutsättning för återupplivning senare än tre månader efter premiens förfallodag är att den försäkrades hälsotillstånd inte har försämrats efter att uppsägningen har fått verkan.

Utsträckt ansvarstid
Om försäkringstagaren inte har kunnat betala premien på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från sin huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock senast tre månader efter uppsägningsfristens utgång. Om försäkringen gäller för dödsfall och sådant inträffar under den utsträckta ansvarstiden, avräknas premien från försäkringsförmånerna.

Terminspremie
Terminspremie utgörs av beräknad eller bestämd årspremie fördelad på antal betalningsperioder.

Fribrev
Om premie inte längre betalas för försäkring med löpande fast premie beräknas ett reducerat försäkringsbelopp (fribrevsvärde) med hänsyn till dittills inbetalda premier. Folksam har rätt att i stället för att utfärda fribrev utbetala garantivärdet (återköpsvärdet), reducerat med återköpsavgift, om fribrevsvärdet blir för lågt. Om försäkringskapitalet vid utbetalningstillfället är lägre än 30 procent av prisbasbeloppet, har Folksam rätt att säga upp försäkringen och betala ut ett engångsbelopp. Reglerna för detta kan ändras av Folksam.

Särskilt om kapitalpension
Kapitalpension har kunnat tecknas till och med den 1 februari 2007. Försäkringstagaren har efter det datumet rätt att fortsätta den avtalade premieinbetalningen, dock inte att höja premien eller betala in extra premier.

Om försäkringstagaren väljer att sänka premien kan premien därefter inte höjas. Om försäkringstagaren väljer att helt avbryta premieinbetalningen kan premieinbetalningen därefter heller inte återupptas.

F. Premiebefrielse vid sjukdom och olycksfallsskada

Premiebefrielse innebär att skyldigheten att betala premie helt eller delvis upphör utan att försäkringen i övrigt påverkas av detta.

Premiebefrielseförsäkring har kunnat tecknats till och med den 30 september 2005. Om försäkringen innehåller rätt till premiebefrielse framgår det av försäkringsbrevet.

Rätt till premiebefrielse

Om den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfall får arbetsförmågan nedsatt med minst hälften, föreligger rätt till premiebefrielse för den tid sådan arbetsoförmåga i oavbruten följd varar utöver den avtalade karenstiden. Med sjukdom jämställs isolering som smittbärare enligt myndighets föreskrift. Beror arbetsoförmågan på missbruk av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel, dopningsmedel eller narkotiska medel kan rätten till premiebefrielse sättas ned helt eller delvis.

Premiebefrielse gäller för den premie som är avtalad vid skadetillfället. Avgift för premiebefrielsen beräknas utifrån den avtalade premien.

Hel arbetsoförmåga medför rätt till fullständig premiebefrielse. Nedsättning av arbetsförmågan med minst hälften medför rätt till befrielse från så stor del av premien som motsvarar nedsättningen, under förutsättning att resterande del av premien betalas.

Vid försäkring med växande premie görs inga höjningar av premienivå och efterlevandeskydd under period med premiebefrielse.

Premiebetalning under period med premiebefrielse sker månadsvis.

Rätt till premiebefrielse föreligger längst till dess den försäkrade fyller 65 år.

Karenstid

Avtalad karenstid framgår av försäkringsbrevet.

Tre månaders karens innebär att rätt till premiebefrielse inträder efter att den försäkrade varit arbetsoförmögen tre månader i en följd. Denna karenstid förkortas med den sammanlagda tid som arbetsoförmåga, omfattad av försäkringen, pågått i perioder om minst en månad under de senaste tolv månaderna.

Vid rörlig karens inträder rätten till premiebefrielse när den försäkrade på grund av arbetsoförmåga orsakad av sjukdom eller olycksfallsskada blir berättigad till aktivitets- eller sjukersättning eller motsvarande ersättning enligt socialförsäkringsbalken vid långvarig arbetsoförmåga.

Bedömning av arbetsoförmåga

Till grund för bedömning av arbetsoförmåga läggs sådana skador och symtom som kan fastställas objektivt. Bedömningen sker med hänsyn till den försäkrades förmåga att trots sjukdomen eller olycksfallsskadan utföra sitt vanliga arbete eller annat arbete som motsvarar hans eller hennes krafter och färdigheter och som rimligen kan begäras av den försäkrade med hänsyn till ålder, utbildning, tidigare verksamhet och bosättningsförhållanden.

Försäkringstagaren är skyldig att utan dröjsmål anmäla till Folksam om graden av arbetsoförmåga förändras.

G. Återköp, överlåtelse, belåning och pantsättning

Återköp

En försäkring kan innehålla en möjlighet att bryta försäkringsavtalet genom återköp, det vill säga en engångsutbetalning. Om möjlighet till återköp föreligger kan försäkringen, från och med det andra försäkringsåret, återköpas helt eller delvis. Vid delåterköp reduceras försäkringsbeloppet i motsvarande mån. Rätt till fortsatt riskförsäkring finns inte.

Vid helt återköp upphör försäkringen att gälla.

Vid återköp utbetalas ett värde motsvarande försäkringskapitalet, efter avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter samt återköpsavgift. Det återköpsbara försäkringskapitalet kan därför vara ett annat än det redovisade försäkringskapitalet, dock minst det garanterade värdet efter återköpsavgift. Vid återköp av försäkring tecknad den 1 januari 2021 eller senare gäller dock att det redovisade försäkringskapitalet, efter avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter samt återköpsavgift bildar det återköpsbara värdet.

Läs mer om justeringar under punkt J. Överskottsfördelning och återbäring.

Återköpsavgiften består av en administrativ avgift samt en avgift som ska täcka kvarvarande anskaffningskostnader. Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra reglerna för återköp samt avgifterna och sättet att ta ut dem. Se aktuella avgifter som finns på folksam.se.

Särskilt om pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring

Pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring kan i princip inte återköpas. Återköp kan endast bli aktuellt i de fall då det är förenligt med inkomstskattelagen. Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring krävs samtycke av den försäkrade.

Överlåtelse

Försäkringen får överlåtas till annan fysisk eller juridisk person under förutsättning att hinder inte föreligger mot överlåtelsen enligt lag. För försäkring som tecknats av juridisk person den 1 december 2012 eller senare kan inte fortsatt premieinbetalning ske vid överlåtelse av försäkringen till fysisk person.

Särskilt om pensionsförsäkring

Pensionsförsäkring kan enligt inkomstskattelagen endast överlåtas

1. till följd av ändring av anställningsförhållanden, förutsatt att försäkringen före eller efter överlåtelsen är en tjänstepensionsförsäkring
2. på grund av utmätning, ackord eller konkurs, eller
3. genom bodelning.

Om överlåtelse av tjänstepensionsförsäkring som är tecknad den 1 december 2012 eller senare medges till den försäkrade kan fortsatt premiebetalning inte ske.

Särskilt om kapitalpension

Kapitalpension kan endast överlåtas på grund av utmätning, ackord eller konkurs, eller genom bodelning.

Belåning

Rätt till belåning i Folksam finns inte.

Särskilt om pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring

Pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring får inte belånas varken i Folksam eller hos annan långivare.

Pantsättning

Särskilt om kapitalförsäkring

Kapitalförsäkring är möjlig att pantsätta.

Särskilt om pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring

Pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring får inte pantsättas.

H. Flytträtt

Flytt från och inom Folksam

En pensionsförsäkring med återbetalningsskydd/efterlevandeskydd tecknad den 1 januari 2002 eller senare har flytträtt.

Försäkringstagaren har möjlighet att överföra försäkringskapitalet i en pensionsförsäkring som avser ålderspension till en annan pensionsförsäkring hos en annan försäkringsgivare eller till annan pensionsförsäkring hos Folksam. Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring krävs samtycke av den försäkrade.

En flytt får tidigast ske ett år efter det att försäkringsavtalet ingicks och måste avse hela försäkringskapitalet samt vara möjlig med hänsyn till försäkringens art. Flytt kan inte ske från försäkring som vid flyttidpunkten inte har återbetalningsskydd/efterlevandeskydd. Den försäkrade har dock rätt att före den avtalade pensionsåldern enligt försäkringsavtalet komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd för att därefter ha möjlighet att flytta. Det krävs då att den försäkrade genomgår en hälsoprövning med godkänt resultat.

Under utbetalningstid gäller dessutom att flytt inte är tillåten för försäkring med livsvarig ålderspension även om försäkringen innehåller återbetalningsskydd/efterlevandeskydd. Försäkringskapitalet kan inte flyttas efter den försäkrades dödsfall. Flytt genomförs om den bedöms överensstämma med inkomstskattelagens regler. Försäkringsavtalet upphör att gälla när försäkringskapitalet överförs till mottagande försäkringsgivare. Vid flytt från Folksam upphör återbetalningsskydd och premiebefrielseförsäkring att gälla.

Vid beräkning av det flyttbara försäkringskapitalet görs avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter samt flyttavgift. Det flyttbara försäkringskapitalet kan därför vara ett annat än det redovisade försäkringskapitalet, dock minst det garanterade värdet efter flyttavgift. Vid överföring från försäkring tecknad den 1 januari 2021 eller senare gäller dock att det redovisade försäkringskapitalet, efter avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter samt flyttavgift bildar det flyttbara försäkringskapitalet.

Läs mer om justeringar under punkt J. Överskottsfördelning och återbäring.

Flyttavgiften består av en administrativ avgift samt i vissa fall av en avgift som ska täcka kvarvarande anskaffningskostnader. Kvarvarande anskaffningskostnader kan vara lön till Folksams försäkringsrådgivare eller ersättning till förmedlare för rådgivning, och är kostnader som vid tidpunkten för flytten ännu inte hunnits täckas genom försäkringsavgift.

Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra reglerna för flytt av försäkringskapitalet samt avgifterna och sättet att ta ut dem. Se aktuella avgifter som finns på folksam.se.

Särskilt om kapitalpension

En försäkringstagare till kapitalpension saknar rätt att flytta sitt försäkringskapital.

Flytt till pensionsförsäkring i Folksam

Försäkringstagaren har möjlighet att överföra försäkringskapitalet från en pensionsförsäkring hos en annan försäkringsgivare till antingen en nytecknad pensionsförsäkring eller en redan befintlig pensionsförsäkring hos Folksam om det är förenligt med Folksams regelverk för flytt till befintlig försäkring.

Folksams ansvar vid försäkringsfall för det överförda försäkringskapitalet börjar gälla när det avgivande bolagets ansvar upphör under förutsättning att försäkringskapitalet kommer till Folksam inom en månad därefter. Folksams ansvar inbegriper dock inte något ansvar för försäkringskapitalets värdeutveckling för tid före det att försäkringskapitalet kommit till Folksam och placerats på försäkringen.

Folksam har rätt att, vid placering i traditionell förvaltning i Folksam, dela upp överfört försäkringskapital i ett överskott och en återstående del som används för att bestämma ett garanterat försäkringsbelopp enligt en fördelning som Folksam bestämmer.

I. Ändring av försäkringsavtal

Under vissa förutsättningar kan försäkringsavtal ändras, till exempel vad gäller utbetalningstidpunkt och utbetalningstidens längd. Ändring av gällande försäkringsavtal kan ske enligt de regler Folksam tillämpar vid ändringstidpunkten om inte annat framgår av försäkringsavtalet. Vissa ändringar kräver hälsoprövning.

Avgifter framgår av förköpsinformationen, som finns på folksam.se. Folksam kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden, normalt sker det vid slutet av en premieperiod.

Särskilt om pensionsförsäkring

En ändring av utbetalningstidpunkt och utbetalningstid kan endast göras innan utbetalningar har påbörjats. Uppehåll med utbetalning är inte möjlig.

En pensionsförsäkring får inte ändras så att den inte längre uppfyller villkoren för en pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen.

J. Överskottsfördelning och återbäring

Traditionell förvaltning

Vid traditionell förvaltning är det Folksam som bestämmer hur premierna ska placeras. Placeringen sker med fördelning i olika tillgångsslag. Målet för förvaltningen i Folksam är att uppnå högsta möjliga reala avkastning under gällande risk- och placeringsrestriktioner. För förvaltningen gäller bland annat placeringsreglerna i försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd samt Folksams egna vid var tid gällande regler för miljö- och etikhänsyn samt placeringsriktlinjer.

För att uppnå god riskspridning fördelas innehaven på ett flertal tillgångsslag och marknader. Portföljens totala risknivå följs löpande upp. Risknivån får inte vara högre än att de lagstadgade kraven kan uppfyllas med hög grad av sannolikhet.

Folksam är ett ömsesidigt försäkringsbolag vilket innebär att allt överskott över tiden går tillbaka till försäkringstagarna.

Överskott och försäkringskapital

Om utvecklingen av dödlighet, driftskostnader, avkastningsskatt och kapitalavkastning totalt sett blir gynnsammare än vad som antagits vid premieberäkningen uppstår ett överskott.

En försäkring med traditionell förvaltning berättigar till en andel av överskottet. Överskottet fördelas på försäkringar med hjälp av bland annat den återbäringsränta som används när försäkringskapitalet beräknas. Återbäringsräntan kan ändras och utjämnas över tiden, i syfte att långsiktigt upprätthålla målet för den kollektiva konsolideringsgraden, se nedan. Återbäringsräntan kan variera mellan olika delbestånd samt begränsas av konsolideringskrav, solvenskrav och andra krav enligt lagen om försäkringsrörelse. Återbäringsräntan kan också variera beroende på försäkringstidens längd och när premieinbetalning skett. Om försäkringsavtalet innehåller en antagen ränta, utgör denna en del av återbäringsräntan.

En försäkrings andel av överskottet motsvaras av skillnaden mellan försäkringskapitalet och det beräknade värdet av Folksams garanterade förpliktelser (garantivärde) enligt försäkringsavtalet med senast gällande antaganden. Reglerna för beräkning och utbetalning av överskottsmedel kan skilja sig mellan olika typer av försäkringar.

Försäkringskapitalet är försäkringens aktuella värde vid var tidpunkt med hänsyn till
- premieinbetalningar
- utbetalningar av försäkringsersättning eller återköpsbelopp inklusive tilläggsbelopp
- återbäringsränta
- eventuella tillägg för arvsvinst
- eventuella avdrag för kostnader för försäkringsrisk
- avdrag för driftskostnader
- avdrag för avkastningsskatt som inbetalas av Folksam
- att försäkringen ändras, eller upphör, vid den försäkrades dödsfall.

Avdragen för kostnader för försäkringsrisk i försäkring som innehåller efterlevandeskydd beräknas för ålder och med hjälp av faktisk dödlighet inom försäkringskollektivet.

Vid försäkring kopplad till ett anställningsförhållande tillkommer kön som en faktor i beräkningen. Detsamma gäller för all försäkring tecknad före den 1 december 2012.

För försäkring utan efterlevandeskydd, beräknas arvsvinst på motsvarande sätt. Arvsvinst innebär att försäkringen tillförs medel som hänför sig till överskott som uppstår med anledning av att personer i försäkringskollektivet avlider.

Avdrag för driftskostnader syftar till att minst täcka Folksams verkliga kostnader, med hänsyn tagen till osäkerheten om utvecklingen. Utjämning över tiden får ske. Avdragsnivån kan förändras och anpassning ska ske till de verkliga kostnaderna så långt det är möjligt.

Avdrag för avkastningsskatt utformas på sådant sätt att de sammantaget bedöms täcka de skattekostnader som kan hänföras till verksamheten. Utjämning över tiden får ske. Om reglerna ändras kan det leda till lägre eller högre försäkringsbelopp för såväl tidigare gjorda som kommande premieinbetalningar.

Överskottet är inte garanterat, vilket innebär att överskottet kan reduceras för att täcka uppkomna förluster. Överskottet kan dessutom reduceras om Folksams solvenssituation är sådan att åtagandena gentemot kvarvarande försäkringstagare riskeras (solvensjustering).

Fördelning och tilldelning av överskott ska följa kontributionsprincipen. Detta innebär att fördelning av överskott i möjligaste mån ska baseras på den enskilda försäkringens bidrag till överskottet. Om försäkringsavtalet avslutas i förtid genom återköp eller flytt ska Folksam säkerställa att återköpet respektive flytten varken missgynnar den lämnande försäkringstagaren/ersättningsberättigade eller det kvarvarande försäkringstagarkollektivet. Om återköp eller flytt sker inom 15 år från teckningstidpunkten kan det därför medföra att justeringar kan bli aktuella av det återköpsbara respektive flyttbara värdet. För inbetalda premier till försäkringen gäller motsvarande om återköp sker inom 15 år från tidpunkten för inbetalning. För inflyttat kapital i pensionsförsäkring gäller även motsvarande om återköp eller flytt sker inom 15 år från tidpunkten för inflytt.

Särskilt för pensionsförsäkring tecknad före den 1 januari 2021
För pensionsförsäkring tecknad före den 1 januari 2021 kan såväl det återköpsbara som det flyttbara värdet även, oavsett tidpunkt, komma att reduceras vid återköp och flytt om Folksams konsolideringsgrad vid tidpunkten för återköpet eller flytten är lägre än 104 procent (marknadsvärdesjustering). Solvensjustering enligt ovan kan också ske.

Särskilt för pensionsförsäkring tecknad den 1 januari 2021 eller senare samt för kapitalförsäkring och kapitalpension oavsett tidpunkt för tecknande
Såväl det återköpsbara som – för pensionsförsäkring – det flyttbara värdet kan även, oavsett tidpunkt, komma att reduceras vid återköp och flytt om Folksams konsolideringsgrad vid tidpunkten för återköpet eller flytten är lägre än den vid var tid gällande procentsats som beslutats av Folksam. Solvensjustering enligt ovan kan också ske.

Kollektiv konsolideringsgrad

Folksams kollektiva konsolideringsgrad är förhållandet mellan de totala tillgångarna och åtagandena gentemot försäkringstagarna i form av framtida utbetalningar och eventuellt tilläggsbelopp. Om de sammanlagda tillgångarna precis motsvarar de sammanlagda försäkringskapitalen är den kollektiva konsolideringsgraden 100 procent.

Målnivån för den kollektiva konsolideringen fastställs av Folksam Livförsäkrings styrelse. Återbäringsräntan fastställs så att konsolideringen ska ligga inom fastställt intervall och omprövas en gång i månaden.

Policy för kollektiv konsolidering och uppgift om aktuell återbäringsränta samt konsolideringsnivå finns på folksam.se.

Tilldelning och utbetalning av andel i överskottsmedel som återbäring

Om överskott uppstått under försäkringstiden, kan detta berättiga till utbetalning av tilläggsbelopp utöver utfäst försäkringsbelopp. Tillägg beräknas efter försäkringens andel i Folksams överskottsmedel.

Om inte annat angivits i försäkringshandlingarna eller av senare lämnad information gäller följande:

- Inför utbetalning av försäkringsersättning eller återköpsbelopp, respektive vid flytt, görs en prövning om andel i överskottsmedel ska ge ett tillägg till utfäst försäkringsbelopp som återbäring.
- Vid engångsutbetalning sker samtidigt utbetalning av återbäring.
- Vid periodisk utbetalning fördelas försäkringskapitalet på samtliga framtida utbetalningar efter att ett matematiskt nuvärde av framtida utbetalningar först beräknats. Nuvärdet baseras på aktuella antaganden om ränta, dödlighet, avkastningsskatt och driftskostnader. Prövning av återbäringstilläggets storlek sker därefter kontinuerligt under utbetalningstiden, normalt en gång per år. Om utvecklingen blir sämre än vad som antagits, kan tilläggsbeloppet nedsättas.

K. Efterlevandeskydd/återbetalningsskydd

Av försäkringshandlingarna framgår det om försäkringen är tecknad med eller utan efterlevandeskydd/återbetalningsskydd, samt karaktären av eventuellt sådant.

L. Förmånstagarförordnande

Förmånstagarförordnandet fastställer vem som har rätt till utbetalning från försäkringen eller övertar äganderätten till försäkringen vid dödsfall. Rätten att upprätta och ändra förmånstagarförordnandet tillkommer försäkringstagaren och, efter dennes död, förmånstagare med förfoganderätt. Förmånstagarförordnandet framgår av försäkringsbrevet eller försäkringsbeskedet.

Ansökan för försäkringstagare som är omyndig eller som vid tecknandet av försäkringen företräds av god man eller förvaltare, omfattar inte något förmånstagarförordnande.

Särskilt om arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring

Vid en arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring är den försäkrade oåterkallelig förmånstagare till ålderspensionen. För sådan försäkring har den försäkrade rätt att sätta in och ändra förmånstagare till belopp som utbetalas efter den försäkrades död.

Generellt förmånstagarförordnande

För försäkringen gäller ett generellt förmånstagarförordnande, om den som har rätt att ändra förmånstagarförordnandet inte har gjort ett särskilt förmånstagarförordnande eller skriftligen anmält att försäkringen ska gälla utan förmånstagarförordnande. Det generella förmånstagarförordnandet framgår av försäkringsvillkoret nedan.

Särskilt för försäkring tecknad före den 1 juli 2012

För försäkring som tecknats före den 1 juli 2012 har ett förmånstagarförordnande upprättats i ansökan om försäkring. Förmånstagarförordnandet framgår av försäkringsbrevet eller försäkringsbeskedet.

Generellt förmånstagarförordnande för kapitalförsäkring tecknad den 1 juli 2012 eller senare

Förmånstagare är i nämnd ordning:

1. Försäkringstagarens make/registrerade partner/sambo.
2. Försäkringstagarens arvsberättigade släktingar.

Om vid försäkringstagarens död ett förmånstagarförordnande inte går att verkställa för att det saknas förmånstagare tillfaller försäkringsbeloppet eller, vid försäkring på annans liv, försäkringen försäkringstagarens dödsbo.

Förmånstagare har efter försäkringstagarens död förfoganderätt till försäkringen och kan därmed ändra förmånstagarförordnandet samt överlåta, pantsätta eller på annat sätt förfoga över försäkringen. En sådan ändring måste avse hela försäkringen och skriftligen godkännas av samtliga förmånstagare vars rätt inträtt. Försäkringstagare som inte vill att förfoganderätt ska gälla, måste anmäla detta till Folksam.

Generellt förmånstagarförordnande för pensionsförsäkring tecknad den 1 juli 2012 eller senare

Förmånstagare vid den försäkrades död i nämnd ordning:
1. Den försäkrades make/registrerade partner.
2. Den försäkrades barn. Härmed avses barn som är arvsberättigade efter den försäkrade.
3. Övriga barn. Härmed avses den försäkrades makes/registrerade partners barn samt fosterbarn.

Om vid försäkrades död ett förmånstagarförordnande inte går att verkställa för att det saknas förmånstagare upphör försäkringen att gälla.

Förmånstagare har efter den försäkrades död förfoganderätt till privat pensionsförsäkring och privatägd tjänstepensionsförsäkring. Om förfoganderätt inte ska gälla, måste det anmälas till Folksam. En ändring kan endast göras i den mån det är möjligt i försäkringen och förenligt med inkomstskattelagen. Ändring kan endast göras innan utbetalningar har påbörjats. En ändring måste avse hela försäkringen och skriftligen godkännas av samtliga förmånstagare vars rätt inträtt.

Särskilt förmånstagarförordnande

Den som vill ändra förmånstagare eller göra andra ändringar i förmånstagarförordnandet måste göra det genom skriftlig anmälan till Folksam. Anmälan kan göras i samband med tecknandet av försäkringen eller senare. Förordnandet kan inte utfärdas eller ändras genom testamente.

Särskilt om kapitalförsäkring

Försäkringstagaren har rätt att fritt välja förmånstagare.

Om vid försäkringstagarens död försäkringen gäller utan förmånstagarförordnande eller ett förmånstagarförordnande inte går att verkställa för att det saknas förmånstagare tillfaller försäkringsbeloppet eller, vid försäkring på annans liv, försäkringen försäkringstagarens dödsbo.

Särskilt om pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring

Möjliga förmånstagare till återbetalningsskydd och efterlevandepension är enligt inkomstskattelagen:
- Den försäkrades make/före detta make, registrerade partner/före detta registrerade partner eller sambo/före detta sambo.
- Arvsberättigade barn eller fosterbarn till den försäkrade.
- Arvsberättigade barn eller fosterbarn till den försäkrades make/före detta make, registrerade partner/före detta registrerad partner eller sambo/före detta sambo.

Förordnande som omfattar annan person är i den delen utan verkan.

Om vid försäkrades död försäkringen gäller utan förmånstagarförordnande eller ett förmånstagarförordnande inte går att verkställa för att det saknas förmånstagare upphör försäkringen att gälla.

Tolkningsregler

Om inget annat framgår av omständigheterna gäller följande:

Försäkringstagarens/den försäkrades make/registrerade partner

Härmed avses person med vilken denne vid tidpunkten då förordnandet ska tillämpas var gift/levde i ett registrerat partnerskap. Förordnandet till förmån för make/registrerad partner gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad /upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Försäkringstagarens/den försäkrades sambo

Härmed avses person med vilken denne vid tidpunkten då förordnandet ska tillämpas sammanbodde under äktenskapsliknande förhållanden. Ingen av dem får vara gift eller registrerad partner. Förordnande till förmån för sambo gäller inte då samboendet upphört, oavsett om sambon är namngiven eller inte.

För pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring oavsett teckningsdatum där förmånstagarförordnade har ändrats den 1 maj 2026 eller senare samt för Medlemspension med försäkringsvillkor 9150 oavsett teckningsdatum
Sambo behöver inte namnges för att omfattas av förordnandet.

För pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring oavsett teckningsdatum där förmånstagarförordnade inte har ändrats den 1 maj 2026 eller senare
Sambo som ska vara förmånstagare måste vara namngiven för att förordnandet ska vara giltigt.

För kapitalförsäkring tecknad den 1 juli 2012 eller senare samt för kapitalförsäkring tecknad före den 1 juli 2012 men där förmånstagarförordnade har ändrats den 1 november 2026 eller senare
Sambo behöver inte namnges för att omfattas av förordnandet.

För kapitalförsäkring tecknad före den 1 juli 2012 där förmånstagarförordnande inte har ändrats den 1 november 2026 eller senare
Sambo som ska vara förmånstagare måste vara namngiven för att förordnandet ska vara giltigt.

Före detta make/före detta registrerad partner/före detta sambo
Sådan person som ska vara förmånstagare måste anges med namn. För pensionsförsäkring gäller även att denne ska anges med relation till den försäkrade.

Försäkringstagarens/den försäkrades barn
För kapitalförsäkring
Med försäkringstagarens barn avses arvsberättigade barn. I avlidet barns ställe inträder i första hand barnets egna avkomlingar.

För pensionsförsäkring och kapitalpensionsförsäkring
Med den försäkrades barn avses endast arvsberättigade barn. Styvbarn och fosterbarn måste vara namngivna i förordnandet för att vara förmånstagare. Barns avkomling innefattas inte i förordnandet.

Arvsberättigade släktingar
Härmed avses fysiska personer som är släkt med försäkringstagaren och som har arvsrätt enligt lag efter denne, samt även fysiska personer som genom adoption har arvsrätt efter försäkringstagaren. Med arvsberättigade släktingar avses således inte exempelvis efterlevande make, inte heller Allmänna arvsfonden. Fördelning av försäkringsbelopp mellan de arvsberättigade släktingarna sker efter vad som gäller för arvsrätten efter försäkringstagaren.

Arvingar
Härmed avses den eller de som enligt den allmänna arvsordningen i ärvdabalken är närmast till arv efter den avlidne.

Avstående
Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. Ett avstående kan inte villkoras och avser, för förmånstagare med förfoganderätt, alla framtida utbetalningar. I avstående eller avliden förmånstagares ställe träder den förmånstagare som är närmast i tur enligt förordnandet.

Har ett avstående gjorts och det senare inte går att verkställa förmånstagarförordnandet för att det saknas förmånstagare, återinträder den som tidigare gjort avstående

M. Åtgärder för utbetalning

Anmälan om dödsfall ska göras till Folksam snarast möjligt så att Folksam får kännedom om försäkringsfallet. Om Folksam – innan en sådan anmälan har inkommit – vid den löpande kontroll som Folksam gör av registrering av dödsfall får information om ett dödsfall som utgör försäkringsfall, anses Folksam få kännedom om dödsfallet i samband med den kontrollen.

Anmälan om sjukdom eller olycksfallsskada för premiebefrielse ska göras inom fyra månader från det att karensen uppfyllts. De handlingar och övriga upplysningar som är av betydelse för bedömning av försäkringsfallet och Folksams ansvarighet ska anskaffas och insändas utan kostnad för Folksam. Av Folksam begärt läkarintyg bekostas dock av Folksam. För fastställande av rätt till premiebefrielse kan Folksam föreskriva att den försäkrade inställer sig för undersökning hos särskild anvisad läkare.

Den försäkrade eller dennes rättsinnehavare ska godkänna att Folksam och dess återförsäkringsbolag får begära upplysningar från läkare eller annan sjukvårdspersonal, sjukhus eller annan sjukvårdsinrättning, sjukgymnast, naprapat, kiropraktor, psykolog eller psykoterapeut samt allmän Försäkringskassa eller annan försäkringsinrättning. Folksam är inte skyldigt att göra utbetalningar från försäkring om den försäkrade eller dennes rättsinnehavare inte medverkar vid utredningen.

Den som gör anspråk på utbetalning ska, om denne inte är försäkringstagare, styrka sin rätt till beloppet.

Utbetalning av periodiska belopp

Utbetalningstermin, det vill säga med vilken regelbundenhet försäkringskapitalet betalas ut, är normalt månadsvis i efterskott. Om det totala utbetalningsbeloppet för perioden understiger 2 procent av prisbasbeloppet, har Folksam rätt att ändra utbetalningstid och utbetalningstermin.

Om försäkringskapitalet vid avtalad utbetalningstidpunkt är lägre än de minimigränser som Folksam vid var tid tillämpar kan hela värdet betalas ut vid ett och samma tillfälle.

N. Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser

Utbetalning av försäkringsbeloppet ska ske senast en månad efter det att den som gör anspråk på beloppet fullgjort vad som åligger honom/henne enligt punkt M. Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning dock inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredning ska göras skyndsamt.

Vid dröjsmål utgår ränta enligt räntelagen. Även om dröjsmål inte föreligger utgår ränta motsvarande referensräntan minskad med två procentenheter från och med den 31:a dagen efter att belopp förfallit till betalning. Regeln i föregående mening kan ändras.

O. Avgifter och avdrag för avkastningsskatt

I försäkringsverksamheten uppkommer kostnader för administration, försäljning med mera samt kostnader för avkastningsskatt. För att täcka dessa kostnader har Folksam rätt att ta ut avgifter från försäkringen. Nivån och sättet att ta ut avgifter kan ändras under försäkringstiden. Kostnadsutjämning får ske över tiden.

Folksam kan ta ut en premieavgift, en fast förvaltningsavgift, en rörlig förvaltningsavgift, en utbetalningsavgift, en administrationsavgift, en flyttavgift, en återköpsavgift samt göra avdrag för avkastningsskatt. Avkastningen belastas med kostnad för kapitalförvaltning.

Avdrag för avkastningsskatt följer gällande lagstiftning och regler för beskattning av försäkringstagarnas medel i livförsäkringsbolag. För försäkring med traditionell förvaltning kan utjämning ske över tiden. Skatten inbetalas av Folksam.

Den försäkrade och den som är förmånstagare enligt ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande har rätt att begära att Folksam ska skicka denne meddelande för det fall försäkringen sägs upp på grund av obetalad premie. Folksam har rätt att ta ut en avgift för sådant meddelande.

I samband med att försäkringen tecknas lämnas information om vilka avgifter som tas ut samt storleken på avgifterna vid den tidpunkt försäkringen tecknas.

Folksam har rätt att när som helst under försäkringstiden ändra storleken på avgifterna. Även sättet att ta ut avgifter kan ändras. Normalt sker sådana ändringar vid nästa premiebetalningsperiod.

Uttag av avgifter

Premieavgiften tas ut från premien. Den fasta förvaltningsavgiften, den rörliga förvaltningsavgiften, administrationsavgiften, flyttavgiften, återköpsavgiften och avdraget för avkastningsskatt tas ut från försäkringskapitalet. Utbetalningsavgiften beräknas på det belopp som betalas ut eller som ett fast belopp och tas från försäkringskapitalet eller debiteras försäkringstagaren. Avgift för meddelande om obetalad premie tas från försäkringskapitalet eller debiteras försäkringstagaren. Kostnader för kapitalförvaltning belastar avkastningen.

P. Inskränkningar i försäkringens giltighet

Vid självmord, flygning, krig, politiska oroligheter, atomkärnreaktion, terrorhandlingar med mera gäller särskilda nedan angivna bestämmelser beträffande försäkringens giltighet. Om försäkringen enligt dessa bestämmelser inte gäller föreligger inte någon rätt till återbetalning av premier. Däremot föreligger rätt till försäkringens återköpsvärde inklusive tilläggsbelopp. Inskränkning i försäkringens giltighet hävs, om särskilt avtal härom träffas.

1. Självmord

Innan ett år förflutit från det försäkringen trädde i kraft eller senast återupplivades gäller försäkringen vid självmord endast om det måste antas, att den tagits utan tanke på självmordet.

2. Flygning

Om den försäkrade är förare eller har annan funktion ombord gäller inte försäkringen vid dödsfall som, innan tre år förflutit från det att försäkringen trädde i kraft, inträffar till följd av militär flygning, avancerad flygning, yrkesmässig provflygning eller – utom Europa – bruks-, skol- eller privatflygning. Försäkringen gäller vid alla slag av flygning om den försäkrade är passagerare.

3. Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om Folksams ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

4. Deltagande i krig eller i politiska oroligheter utom Sverige

Försäkringen gäller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller i politiska oroligheter utom Sverige. Försäkringen gäller inte heller vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna. Deltagande i militärt FN-uppdrag räknas inte som deltagande i krig eller i politiska oroligheter.

5. Vistelse utom Sverige vid krig eller politiska oroligheter

Innan tre år förflutit från det att försäkringen trädde i kraft, gäller försäkringen inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som kan anses vara beroende av krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller av krigsliknande politiska oroligheter och som inträffar då den försäkrade, utan att delta i kriget eller oroligheterna, vistas utom Sverige i område där sådana förhållanden råder. Under de tre första försäkringsåren gäller försäkringen inte heller vid dödsfall eller arbetsoförmåga, som inträffar inom ett år efter sådan vistelse och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Utbryter kriget eller oroligheterna medan den försäkrade vistas i området gäller inskränkningen inte under de tre första månaderna därefter.

6. Atomkärnreaktion

Försäkringen gäller inte för försäkringsfall vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med atomkärnreaktion.

7. Terroristhandling

Försäkringen gäller inte för försäkringsfall genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling. Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där försäkringsfallet inträffar och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämma en befolkning
- otillbörligt tvinga offentliga organ eller internationella organisationer att genomföra eller avstå att genomföra viss åtgärd eller allvarligt destabilisera eller förstöra grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturer i ett land eller i en internationell organisation.

Q. Force majeure

Om en utredning av ett försäkringsfall eller utbetalning av ett försäkringsbelopp blir försenad på grund av force majeure, det vill säga en händelse som ligger utanför Folksams kontroll, kan inte Folksam hållas ansvarigt för förseningen. Detta givet att Folksam har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma.

Exempel på sådana händelser som kan utgöra force majeure är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Beträffande strejk, blockad, bojkott och lockout gäller ovanstående även om det är Folksam som är föremål eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

R. Behandling av personuppgifter med mera

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättiintresse att behandla dina personuppgifter till exempel för att tillhandahålla relevant informaoch marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster. Hur vi behandlar dina personuppgifter beror på vilka produkter du har hos oss. På folksam.se/personuppgifter hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771-950 950.

Skaderegistrering

Folksam använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att Folksam får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Tillsynsmyndighet

Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen.

Adress: Box 7821, 103 97 Stockholm
telefon: 08-408 980 00
e-post: finansinspektionen@fi.se
webb: fi.se

Folksams marknadsföring står under tillsyn av Konsumentverket.

Adress: Konsumentverket/KO, Box 48, 651 02 Karlstad
telefon: 0771–525 525
e-post: konsumentverket@konsumentverket.se
webb: konsumentverket.se

Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Folksam följer ett strikt regelverk för att förhindra att dess produkter och tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse Folksam med all nödvändig information och dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning.

Folksam har rätt att
- begränsa ett befintligt avtal samt vägra att ingå nytt avtal om förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger
- avsluta avtalsförhållandet om det på skälig grund kan misstänkas att nyttjandet av Folksams produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- dela information till andra bolag inom Folksamgruppen i syfte att upptäcka och motverka penning tvätt och finansiering av terrorism.

S. Årlig information

En gång om året lämnar Folksam information om värdet på försäkringen. Informationen visar hur sparandet i försäkringen har utvecklats, de premier som placerats på försäkringen, utbetalda belopp och de avgifter som belastat försäkringen. Värdeutvecklingen kan även följas på folksam.se, under Logga in – Mina sidor.

Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd klarar vi ofta upp på ett enkelt sätt. Kontakta därför först den som tagit hand om ditt ärende.

Vet du inte vem du ska kontakta kan du prata med vår växel. Berätta vilken typ av ärende det gäller så att du kan kopplas till rätt avdelning.

Kontakta oss

telefon: 0771-950 950
webb: folksam.se

Uppgift om vem som är klagomålsansvarig framgår på folksam.se/klagomal

Folksams kundombudsman

Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut, så har du möjlighet att be om omprövning av vår kundombudsman som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen prövar de flesta ärenden som gäller försäkring, skador och sparande.

Kundombudsmannen kan göra en opartisk bedömning av ditt ärende och sedan rekommendera Folksam att ändra sitt beslut. Prövningen är självklart kostnadsfri.

Kom ihåg att du måste begära omprövning inom ett år efter Folksams slutliga beslut, och innan preskriptionstiden enligt försäkringsavtalslagen löpt ut.

Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ärendet prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för mer information.

Kontakta kundombudsmannen

telefon: 0771-655 253
e-post: kundombudsmannen@folksam.se
webb: folksam.se/klagomal

Om du fortfarande inte är nöjd

Om vi har försökt lösa problemet tillsammans och du fortfarande inte är nöjd med resultatet, finns det ett antal andra möjligheter för dig att få ditt ärende prövat.

Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 3 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållandefrågor vid trafikolyckor.

ARN prövar inte heller försäkringstvister rörande försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, om avtalet föreskriver ett särskilt tvistelösningsförfarande. Detta sker vanligtvis genom prövning i en partssammansatt nämnd.

Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida. Anmälan till ARN måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm
telefon: 08-508 860 00
e-post: arn@arn.se
webb: arn.se

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm
telefon: 0200-22 58 00
webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning

Du kan också få information och råd via din hemkommuns konsumentvägledare.

Konsumentverket

webb: kommunal-konsumentvagledning.se

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten inom tio år från skadehändelsen/tidpunkten när det förhållande inträffade/inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd.

Om den tidpunkten inträffat före den 1 januari 2015 måste du i regel väcka talan inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande. Om ett försäkringsavtal berättigar till ersättning för olika ersättningsposter eller olika skador vid olika tidpunkter kan delar av kravet preskriberas enligt äldre bestämmelser och andra delar enligt nya bestämmelser.

Om du som privatperson anmält din skada eller ditt anspråk före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

Begreppsförklaringar

Arvsvinst
Försäkringen tillförs ett överskott som uppstår genom att personer i försäkringskollektivet avlider.

Förmånstagare
Förmånstagare är den som enligt försäkringens förmånstagarförordnande har rätt till försäkringsbeloppet eller försäkringen.

Försäkrad
Försäkrad är den på vars liv försäkringen gäller.

Försäkringshandlingar
Försäkringsbesked
Innehåller upplysningar om vem som är försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare, om försäkringstid, premiebetalningstid och omfattningen av försäkringen.

Vid ändring av försäkring under försäkringstiden framställs nytt försäkringsbesked eller tillägg till försäkringsbeskedet som sänds till försäkringstagaren.

Försäkringsvillkor
Beskriver de ersättningsmoment som kan ingå i försäkringen. De ersättningsmoment som ingår redovisas i försäkringsbrevet.

Försäkringstagare
Den som ingått försäkringsavtal med Folksam och som äger försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare.

Försäkringstid
Den tid den försäkrade omfattas av försäkringen.

Premiebetalningstid
Den tid premier ska betalas under försäkringstiden.

Årsdag
Försäkringens årsdag är det datum varje år då ett eller flera hela år har gått sedan försäkringens ikraftträdande.